

La construcció de la unitat

Oriol Junqueras ha formulat públicament, també, la seva proposta per avançar cap a la independència i la construcció d'un estat català. El pròxims dies en veurem els possibles efectes. Fa una setmana, va ser el president Artur Mas qui, en una conferència que va tenir un gran impacte i va suscitar molts elogis i adhesions dins del sobiranisme, va plantejar un full de ruta, rebut amb respecte però amb fredor per la direcció republicana i, en general, des de les esquerres. Per això, i per la possibilitat d'escenificació mediàtica d'una mena de duel entre dirigents, l'expectativa davant la intervenció de Junqueras era força notable. Hi havia interès per mesurar les coincidències i discrepàncies apuntades; i aventurar les possibilitats d'entesa. La conferència de Junqueras, però, no va ser plantejada com una resposta directa a les formulacions de Mas sinó, més aviat, com l'exposició d'un fil argumental propi que aborda qüestions similars, des d'una perspectiva, una tradició, unes sensibilitats i unes prioritats diferents. Dues preses de posició. Dos discursos i dues propostes que comparteixen bona part del diagnòstic sobre els efectes devastadors que té per a Catalunya la subordinació política a l'estat espanyol, i que fixen com a objectiu polític capital l'assoliment de la independència. Però que parteixen de perspectives socials diferents, i que no són coincidents pel que fa als ritmes i als procediments.

La conferència de Mas –m'hi vaig referir fa una setmana en aquesta

pàgina: “La construcció d'una majoria”– va ser impecable de forma, i de contingut molt rellevant. En un to molt personal i presidencial, procurava projectar el seu lideratge sobre amplis sectors del catalanisme, desbordant l'espai tradicional convergent, invocant la complicitat de tanta gent que s'ha anat incorporant al sobiranisme en els darrers anys i que ho ha fet seguint trajectòries personals amb punts de contacte amb la seva. En aquella intervenció, Mas feia dependre la convocatòria immediata d'eleccions –potestat del president– del fet que fossin inequívocament plebiscitàries –la independència com a punt exclusiu–, i que es confegís una llista única o unitària del bloc sobiranista, capaç d'assolir la majoria.

La conferència de Junqueras va ser molt diferent. L'escenografia

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

despullada, el registre oral allunyat de qualsevol pretensió institucional. Una conversa, una classe, una exposició ben enfilada, un desplegament argumental amb passatges destacats i subratllats. El Junqueras habitual en els seus actes públics, però ben conscient de la importància del moment. Amb tot força pensat, apamat i calculat –no pas impostat–. Amb poques llicències; passejant per l'escenari i posant alguns exemples, però sense rebaixar mai el llistó. Mas havia fet el seu discurs pensant en la televisió. Junqueras també. El to també era personal i també projectava el seu lideratge més enllà de la formació que presideix. No era un acte de partit, en clau interna. Era un discurs adreçat a la societat catalana. Especialment a la gent d'esquerres, la que manté i procura actualitzar les prioritats i objectius tradicionals de

les esquerres: als que ja estan convençuts que la independència i la construcció de l'estat són la gran oportunitat per efectuar les transformacions socials pendents; i als que se'n malvien i troben desaconsellables determinades aliances.

Eleccions urgents. Mandat democràtic. Govern d'unitat exercint “d'estat que vol ser independent”, creant les estructures d'estat imprescindibles i obrint el procés constituent a tots els demòcrates perquè “hi ha més demòcrates que independentistes”. Referèndum de ratificació.

La proposta de llista única podria quedar en una simple coalició de dos partits amb l'aval d'independents reconeguts. No sembla la millor opció per eixamplar les bases socials de l'independentisme i garantir una sòlida majoria. “Molta gent només votarà la independència si creu que serà útil per millorar les condicions econòmiques i socials” i per bastir un país “del tot net i més just”. Cal teixir les complicitats imprescindibles per sumar i guanyar.

La qüestió és ¿com preservem la diversitat política i el pluralisme i, al mateix temps, aconseguim la unitat? Junqueras apuntava cinc elements: marca compartida, punt de programa acordat sobre la independència, actes conjunts, criteris compartits de composició de llistes, compromís de govern d'unitat. “La unitat de tots –concloïa– és molt més valuosa que la unitat d'uns quants”.

S'han exposat les posicions principals. Ara toca parlar i arribar a acords. I votar en el termini de tres mesos proposat per l'ANC.

Junqueras va utilitzar una escenografia despulada i un registre oral allunyat de qualsevol pretensió institucional

LAMARTARILE

La proposta de llista única no sembla la millor opció per eixamplar les bases socials de l'independentisme